

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

A Study of Academic Achievement in Practicing the Khim with Popular Thai Songs
of Grade 6 Students at Saint Dominic School

ชัยณรงค์ นัยแก้ว¹ สิษมนต์เศก ย่านเดิม²

Chainarong Nuikaew¹ Sitsake Yanderm²

¹นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Master's degree student, Department of Art Education, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

Corresponding Author, E-mail: chainarong.nuikaew@g.swu.ac.th

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Assistant Professor Dr., Department of Music, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

E-mail: sitsakey@g.swu.ac.th

Received: June 24, 2024; Revised: August 6, 2024; Accepted: August 19, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีไทย กลุ่มปฏิบัติขิม จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติขิมโดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม และแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติขิม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแยกค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติขิมโดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมแต่ละด้าน คือ ด้านท่าทางและบุคลิกภาพ ด้านจังหวะ ด้านทำนอง ด้านความแม่นยำ และด้านคุณภาพของเสียง อยู่ในระดับ ดีมาก

คำสำคัญ: การปฏิบัติขิม, เพลงไทยสมัยนิยม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research has the objective of evaluating the competence in performing popular Thai songs with the Thai instrument, Khim, by grade 6 students at Saint Dominic School. It was designed as a one-group study whose participants were recruited through purposive sampling; i.e., the sixteen participants were all grade 6 students at Saint Dominic School in the first semester of the academic year 2024 who enrolled in the course Thai Music. The research instrument included a lesson plan on performing popular Thai songs with the Khim and an evaluation form to assess the participants' competence. The statistical figures, namely means, standard deviation, and dependent t-test, were generated from the data collected and then analyzed.

The study revealed that the competence in performing popular Thai songs with the Thai instrument, Khim, of the participants after the intervention was significantly higher than before with the p-value less than 0.05. When considering the means and standard deviation, the figures reflect that the participants' competence in performing popular Thai songs with the Thai instrument, Khim, in all aspects measured, including on-stage posture, the accuracy in rhythm and melody, and sound quality, had been substantially developed.

Keywords: Khim Practice, Popular Thai Songs, Academic Achievement

บทนำ

ดนตรีไทย เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บรรเลงและผู้ฟังมีความสุข สนุกสนาน คลายเครียด บรรเทาความทุกข์และดนตรีไทยยังกลมเกลียวจิตใจทั้งทางตรงและทางอ้อมเมื่อต้องการประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง บรรพบุรุษของไทยได้คิดค้นและพัฒนาเครื่องดนตรีไทย ทั้งยังแต่งบทเพลงและบทร้องขึ้นมา โดยสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดกันอย่างมีระเบียบแบบแผน มีหลักเกณฑ์ในการบรรเลงแต่ละเครื่องมือแต่ละบทเพลงที่มีความแตกต่างกันไป ซึ่งการถ่ายทอดมีทั้งความรู้ที่เป็นทฤษฎีและการปฏิบัติ

การเรียนการสอนดนตรีไทยเข้าสู่ระบบการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนอย่างมีแบบแผน มีหลักเกณฑ์และมีหลักสูตรวิชาดนตรีรองรับตามระบบการจัดการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ มีคุณค่า ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะนั้นจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือใช้ในการประกอบอาชีพได้ และดนตรีไทยนั้นเป็นส่วนหนึ่งในสาระดนตรีที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ด้านศิลปะอีกแขนงหนึ่งและสถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

ขิม เครื่องดนตรีที่เล่นกันแพร่หลายในทวีปเอเชีย เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในกลุ่มเครื่องสายประเภทเครื่องดี โดยมีห้องรองรับสายขิม ซึ่งแต่ละห้องของเสียงมีสายอยู่ด้วยกัน 3 สาย ทำให้เกิดเสียงด้วยวิธีการใช้ไม้ตีลงบนสาย รวมถึงส่วนประกอบอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยให้ขิมเสียงดังกังวานและการบรรเลงบทเพลงสมบูรณ์ขึ้นประกอบกับประสบการณ์และวิธีการฝึกทักษะผ่านการเรียนการสอนที่มีรูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนการฝึกเทคนิคการบรรเลงที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับสำนักและครูผู้สอน สุภาพร คงคำ (2561) กล่าวว่า ขิมยังได้รับความนิยมกันมากและเป็น

เครื่องดนตรีที่ฝึกได้ง่าย เหมาะสำหรับทุกเพศทุกวัยและช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางอารมณ์และทางสมองเป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรีไทยและเห็นคุณค่าของดนตรีไทย

สังคมปัจจุบันที่ผู้เรียนอาศัยอยู่มีการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดหย่อนและมีท่าทีที่จะพัฒนาไปเรื่อย ๆ รวมไปถึงการเคลื่อนที่และการปรับตัวอย่างรวดเร็วของวัฒนธรรม ค่านิยมที่หลากหลาย ทำให้เกิดสิ่งสิ่งใหม่ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสาร แอปพลิเคชัน เกมออนไลน์ และบทเพลงแนวต่าง ๆ เข้าเป็นส่วนหนึ่งในการใช้ชีวิตและการเรียน การสอน และสิ่งเหล่านี้มีการพัฒนาการปรับตัวอย่างรวดเร็วและทันสมัยอยู่เรื่อย ๆ เป็นแรงจูงใจที่ดึงดูดหรือเบี่ยงเบน ความสนใจของผู้เรียนให้ออกห่างจากการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมไปได้อย่างง่ายดาย แต่รายวิชาดนตรีไทยนั้นยังคงไว้สำหรับการเรียนรู้และหากการปรับตัวของผู้สอนให้ทันสมัยจะมีส่วนช่วยให้ผู้สอนปรับตัวได้ทันกับผู้เรียน การเรียนการสอนดนตรีไทยจึงเป็นการเรียนที่ควรเดินไปพร้อมกับโลกที่พัฒนาอยู่อย่างทัดเทียมและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ความสนใจและค่านิยมของนักเรียนในยุคปัจจุบันที่มีต่อดนตรีไทยได้รับความนิยมน้อยลงนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมตามกาลเวลาและกระแสโลกาภิวัตน์ที่รับความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาเผยแพร่และมีบทบาทในสังคมไทยเป็นอย่างมาก นักเรียนส่วนใหญ่มักชอบฟังเพลงร็อกหรือเพลงป๊อปเพราะมีจังหวะ ง่ายๆ สนุกสนาน เข้ากับความคิดความอ่านของตนเอง การเรียนการสอนดนตรีไทยถ้าครูจัดกิจกรรมที่เน้นพฤติกรรมหรือผลงานต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนดนตรีไทยสม่ำเสมอ ให้ผู้เรียนนั้นมีความเข้าใจและปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยได้ นักเรียนเกิดความสนใจและมีมุมมอง เจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรีไทย การจัดการเรื่องของการเรียนการสอนนั้น ต้องตอบสนองกับพัฒนาการทางดนตรีของนักเรียนและต้องมีเทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อชักจูง ให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนและฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ให้ได้ดียิ่งขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 อ้างถึงใน สุภาพร คงคำ, 2561)

เพลงสมัยนิยม พิสิษฐ์ เอมดวง (2562) กล่าวว่า ได้รับความนิยมและมีบทบาทในสังคมผ่านการสื่อสารที่เข้าถึง ง่าย ไม่ซับซ้อน ซึ่งเป็นทางเลือกเพื่อสนองความสนใจ การถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง การแสดงออกถึงความต้องการ ของผู้คน เพื่อช่วยผ่อนคลายอารมณ์และเติมเต็มความสุขให้กับชีวิต ลักษณะของเพลงสมัยนิยมจะมีโครงสร้างไม่ซับซ้อน เน้นเนื้อหาของเพลง (วรรณกรรม) และทำนองที่ไพเราะสอดคล้องกับคำในภาษา โดยมีการเรียบเรียงเสียงประสานที่ เหมาะสมคอยส่งเสริมให้เนื้อร้องและทำนองมีความโดดเด่น จนทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะ ชាប់ซึ้ง กินใจต่อผู้ฟัง เพราะเนื้อหาของเพลงและทำนองที่ไพเระนั้นสามารถสื่อถึงผู้ฟังและผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของอารมณ์เพลงได้ ง่าย แม้บางครั้งอาจจะไม่สามารถแปลความหมายของภาษาได้ แต่ก็ยังสามารถรับรสความไพเราะของทำนองเพลงได้และ ยังสามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ทุกเพศทุกวัย ไม่จำกัดชนชั้น บางเพลงอาจจะไม่จำกัดยุคสมัย ที่เรียกกันว่าเพลง “Standard” หรือเพลง “อมตะ” ในวงการอุตสาหกรรมดนตรีจะเรียกเพลงสมัยนิยมว่า “เพลงป๊อป”

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติชม โดยการประยุกต์ใช้เพลงไทยสมัย นิยมร่วมกับการบรรเลงชม จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการจัดการเรียนการสอนปฏิบัติชมโดยใช้เพลงไทยสมัย นิยม เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติชมของนักเรียนให้สูงขึ้น การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติชม โดยใช้เพลงไทย สมัยนิยมอาจกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เกิดความอยากรู้ อยากเรียน ส่งผลดีต่อทักษะการปฏิบัติชมในรูปแบบของ บทเพลงที่ทันสมัยและเกิดความรู้สึกด้านบวกที่มีต่อวิชาดนตรีไทยมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติชม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 64 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีไทย กลุ่มปฏิบัติชม จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะเวลาการวิจัย

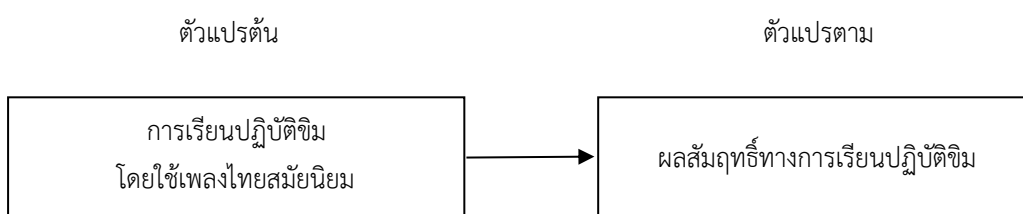
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ระหว่างเดือนพฤษภาคม - เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567 จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 10 คาบ คาบละ 50 นาที

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การเรียนการสอนปฏิบัติชม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติชม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนปฏิบัติชมโดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือดำเนินการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติชมเพลงไทยสมัยนิยม จำนวน 10 คาบ คาบละ 50 นาที ซึ่งผู้วิจัยกำหนดบทเพลงไทยสมัยนิยม จำนวน 2 บทเพลง แบ่งเป็นประเภทเพลงช้า จำนวน 1 บทเพลง ได้แก่ เพลงกาลครั้งหนึ่ง และประเภทเพลงเร็ว จำนวน 1 บทเพลง ได้แก่ เพลงทรงอย่างแบด โดยวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติชมก่อนเรียน

จำนวน 1 คาบ ดำเนินการทดลองสอน จำนวน 8 คาบ วัดและประเมินทักษะการปฏิบัติหลังเรียนจำนวน 1 คาบ โดยทุกคาบที่มีการปฏิบัติ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ เป็นแบบวัดและประเมินก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ที่สังเกตจากพฤติกรรมการปฏิบัติของนักเรียนและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตรวัด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ 5 ด้าน คือ 1) ท่าทาง และบุคลิกภาพ 2) จังหวะ 3) ทำนอง 4) ความแม่นยำ และ 5) คุณภาพเสียง

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ผู้วิจัยทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการศึกษารายละเอียดทฤษฎีและหลักการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม
2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลางสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้ง 8 คาบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (ภิรมา วินิจจาสถิตย์กุล และชนันท์ แย้มขวัญยืน, 2565) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำ เป็นการกำหนดเป้าหมายในสิ่งที่ผู้สอน (ผู้วิจัย) ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่สอน ซึ่งผู้สอนจะเก็บข้อมูลจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาหรือความรู้ ความสามารถ ทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนมีก่อนที่จะจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน เป็นการเตรียมการก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียน ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนเพียงพอ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนอธิบายกิจกรรมที่เตรียมไว้สำหรับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนใช้ทักษะในการคิดและการแก้ปัญหากับผู้เรียนคนอื่น ๆ โดยผู้เรียนสร้างสรรค์หรือปฏิบัติร่วมกับเพื่อน

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเสนอสิ่งที่ได้ปฏิบัติความรู้ที่ได้รับต่อผู้สอนและผู้เรียนทั้งหมด หลังจากนั้นผู้สอนสรุปและประเมินความรู้ ทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อผู้เรียน

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกเนื้อหาที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 และมีผลการประเมินความสอดคล้องต่อแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติ โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม มีค่าเท่ากับ

1.00 ทุกข้อ แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติซึม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมมีความสอดคล้องด้านเนื้อหาและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีไทยกลุ่มปฏิบัติซึม โดยใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 10 คาบ คาบละ 50 นาที

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม เพลงไทยสมัยนิยม ผู้วิจัยทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติ การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ โดยศึกษารูปแบบโครงสร้างการวัดและประเมิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม เพลงไทยสมัยนิยม

2. กำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติซึมและนำมากำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม

3. สร้างแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม โดยพิจารณาทักษะการปฏิบัติซึมของนักเรียน 5 ด้าน คือ 1) ท่าทางและบุคลิกภาพ 2) จังหวะ 3) ทำนอง 4) ความแม่นยำ และ 5) คุณภาพเสียง โดยประเมินผลแบบรูปรีดด้วยเกณฑ์การให้คะแนนแยกองค์ประกอบ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตรฐานวัดและแปลความหมาย

4. นำแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องที่ต้องการวัดและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกเนื้อหาที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 และมีผลการประเมินความสอดคล้องต่อแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แสดงว่าแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึม มีความสอดคล้องต่อการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

6. นำแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมที่ได้รับการพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำความเข้าใจถึงบทบาทของผู้เรียน บทบาทผู้สอนและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

2. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมเพลงไทยสมัยนิยม จำนวน 1 คาบ เวลา 50 นาที

3. ดำเนินการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติซึม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คาบ คาบละ 50 นาที

4. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซึมเพลงไทยสมัยนิยม จำนวน 1 คาบ เวลา 50 นาที

5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิมเพลงไทยสมัยนิยมไปวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิมของผู้เรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติซิม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม โดยเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแยกเป็นรายด้านจากการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิมเพลงไทยสมัยนิยมก่อนและหลังเรียน

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) ระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ t-test แบบ Dependent Sample เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติซิม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติซิม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติซิมเพลงไทยสมัยนิยม โดยทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิม เพลงไทยสมัยนิยม จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทำการทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test Dependent Sample) แสดงผลดังตาราง 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยแยกเป็นรายด้านจากการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติซิม เพลงไทยสมัยนิยมก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

ทักษะการปฏิบัติซิม	คะแนน	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ท่าทางและบุคลิกภาพ	4	1.75	0.45	พอใช้	3.88	0.34	ดีมาก
2. จังหวะ	4	0.25	0.45	ปรับปรุง	3.81	0.40	ดีมาก
3. ทำนอง	4	0.50	0.52	ปรับปรุง	3.81	0.40	ดีมาก
4. ความแม่นยำ	4	0.50	0.52	ปรับปรุง	3.50	0.52	ดีมาก
5. คุณภาพของเสียง	4	0.38	0.50	ปรับปรุง	3.31	0.48	ดีมาก
รวม	20	3.38	0.73	ปรับปรุง	18.31	0.48	ดีมาก

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติขิมเพลงไทยสมันิยมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก โดยรวมก่อนเรียนมีทักษะการปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมนอยู่ในระดับ ปรับปรุง หลังเรียนมีทักษะการปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมนอยู่ในระดับ ดีมาก โดยรวมก่อนเรียนมีทักษะการปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 0.73) และหลังเรียนมีทักษะการปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 18.31, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

คะแนนทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลการทดสอบ			
			$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	16	20	3.38	0.73	-39.15*	<0.001
หลังเรียน	16	20	18.31	0.48		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 3.38 แต่หลังจากการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติขิมเพลงไทยสมันิยมนิยมน นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 18.31 และเมื่อนำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ -39.15 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิม โดยใช้เพลงไทยสมันิยมนิยมนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยสมันิยมนิยมน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยสมันิยมนิยมนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาแยกค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก มีทักษะการปฏิบัติขิม เพลงไทยสมันิยมนิยมนแต่ละด้าน คือ ด้านท่าทางและบุคลิกภาพ ด้านจังหวะ ด้านทำนอง ด้านความแม่นยำ และด้านคุณภาพของเสียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอยู่ในระดับ ดีมาก ในทุกด้าน ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติขิมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 3.38 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 18.31 มีค่า t เท่ากับ -39.15 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยสมันิยมนิยมน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นหลัก โดยกำหนดเนื้อหาสาระและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถซึ่งเกิดจากการฝึกฝนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาไปตามศักยภาพของตนเอง สอดคล้องกับ วรรณวุฒิ วรรณการุณ (2553) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมดนตรีในระดับประถมศึกษาควรเน้นทักษะดนตรีให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่าง ๆ โดยเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ การเรียนการสอนไม่ควรให้นักเรียนต้องนั่งฟังคำอธิบายเนื้อหา

ดนตรีอยู่นาน เนื่องจากนักเรียนในวัยนี้ยังมีสมาธิในระยะสั้น หากผู้เรียนได้รับความสนุกสนานในกิจกรรมนั้น ๆ ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาและทักษะดนตรีขึ้นมาโดยอัตโนมัติ และสอดคล้องกับ สุภชชา โพธิ์เงิน (2554) เกี่ยวกับการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผลการศึกษาพบว่า หลักการสำคัญ คือ ครูควรจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะดนตรีเป็นหลักเนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของทักษะ ต้องอาศัยการฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ กิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเรียนดนตรี และเป็นกิจกรรมที่จะคงอยู่ต่อไปตลอดชีวิตของการเล่นดนตรีเปลี่ยนไปตามวัยและความสามารถที่เพิ่มขึ้นหรือตามสถานการณ์ของนักเรียน การฝึกซ้อมเป็นวิถีชีวิตของนักดนตรี เมื่อนักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญหรือมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาดนตรี นักเรียนจะมีความตั้งใจเรียนและตั้งใจฝึกซ้อมมากขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นจากความตั้งใจเรียนนั้นมีเหตุผลที่สืบเนื่องมาจากการเลือกใช้บทเพลงไทยสมัยนิยมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยม ความสนใจเป็นวงกว้างตามกระแสนิยมของสังคมในปัจจุบัน นักเรียนเข้าใจความหมายของอารมณ์เพลงได้ง่าย มีความคุ้นเคยทั้งทางตรงและทางอ้อม และสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับ อนุศักดิ์ลักษณ์ ไยลลอ (2555) ที่ศึกษาดนตรีป๊อปกับพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ดนตรีป๊อปหรือเพลงป๊อปมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวัยรุ่น เสียงดนตรีที่เกิดขึ้นเมื่อผ่านเข้าไปในอวัยวะเกี่ยวกับการได้ยิน ในสภาวะที่รู้ตัวหรือมีสติสัมปชัญญะ ดนตรีจะไปปรับอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดที่สมอง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของวัยรุ่น ทั้งในด้านความสนใจ ความคิด แรงจูงใจ ความจำและเกิดจินตนาการ ส่วนในสภาวะที่ไม่รู้สีกตัว เสียงของดนตรีจะไปปรับเปลี่ยนอารมณ์ที่ระดับสมองให้รู้สึกในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งเสียงดนตรีจะไปกระตุ้นระบบประสาทโดยอัตโนมัติได้ เนื่องจากเสียงของดนตรีสามารถเข้าไปสู่สภาพจิตใจของวัยรุ่นได้ง่ายและมีอำนาจในการควบคุมความรู้สึก ทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน สบายใจ จะเห็นได้ว่าการเลือกเพลงให้ตรงกับ ความชอบ ความเป็นนิยมและประสบการณ์ทางดนตรีของนักเรียนนั้นส่งผลต่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น และบทเพลงไทยสมัยนิยมเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่ส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและสามารถฝึกฝน พัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น ฉะนั้นการนำสิ่งเร้าที่ผู้เรียนชอบและสนใจมาใช้สอนย่อมจะเป็นสิ่งจูงใจในการเรียนการสอน และแรงจูงใจของนักเรียนที่มีมากขึ้นจะทำให้เกิดการความตั้งใจเรียนมีความรับผิดชอบ กล้าเสี่ยงที่จะฝึกปฏิบัติและอยากทราบผลของการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและสัมฤทธิ์ผลตามความปรารถนา สอดคล้องกับ เพราพรรณ เปลี่ยนภู (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เพราะเป็นสิ่งที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพลัง คือ มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง มีความพยายามตั้งใจเรียนและมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น สิ่งสำคัญที่มนุษย์พึงมี โดยเฉพาะนักเรียน เพื่อจะได้มีจุดหมายในชีวิต มีความมานะพยายามตั้งใจเรียน เพื่อไปถึงจุดหมายที่ได้ตั้งใจไว้ และสอดคล้องกับ พัทธสิธา อภิศวสวตวงศ์ และคณะ (2565) กล่าวว่า เมื่อบุคคลมีแรงจูงใจสูง จะมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม มีความปรารถนาที่เกิดจากแรงจูงใจภายในจิตใจ แสดงพฤติกรรมรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง มีเป้าหมายในการทำงาน อดทนทำงานที่ยากและท้าทาย มีความตั้งใจที่จะ ผลักดันให้ทำงานให้ได้เต็มศักยภาพ และองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน คือ ครูผู้สอน ผู้ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทาง สนับสนุนและกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ พรธณี ชูทัย เจนจิต (2545) ได้กล่าวว่า วิธีหนึ่งที่ครูสามารถช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น คือ การพยายามกระตุ้นการให้กำลังใจนักเรียนให้รู้สึกว่าสามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ การให้งานที่นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ อย่าให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าถูกบีบคั้น ถูกกดดันเพราะถ้าเป็นเช่นนั้น นักเรียนจะมีแนวโน้มในการหลีกเลี่ยงงานและเกิดความรู้สึกกลัวความล้มเหลว มีความรู้สึกที่ว่าทำไปแล้วไม่ประสบความสำเร็จและในการให้งานในทุกครั้งควรให้นักเรียนรู้ผลของการทำงาน โดยการให้ข้อสังเกตก็จะเป็นแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความตั้งใจ สนใจ และช่วยในการตัดสินใจได้ว่ากระทำการนั้น ๆ ให้ผลดีขึ้น

กว่าเดิมหรือไม่ ในคราวต่อไปควรจะปรับปรุงอย่างไร และสอดคล้องกับ พินิจ สังสัพพันธ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย พบว่า ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพแวดล้อม และความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน แสดงว่าผู้ที่เรียนดนตรีต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ กระตือรือร้นและสนุกกับงานที่ทำ มีความมานะอดทนจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีดี ซึ่งสอดคล้องกับ ภริมา วินิจฐาสถิตย์กุล และชนินันท์ แยมขวัญยืน (2565) ที่กล่าวว่า การออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสนใจ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการกำหนดอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายในสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำ การวางแผนการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนความรู้ ที่อาศัยการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีส่วนร่วม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และในประเด็นสุดท้าย เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเช่นกัน คือ ตัวตนของนักเรียน ที่จะเชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติซึม โดยใช้เพลงไทยสมัยนิยม ซึ่งแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมความสนใจ ความตั้งใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และความพยายาม สอดคล้องกับ นิรมล หนูณรงค์ และคณะ (2565) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใฝ่เรียนรู้ คือ สภาพภายในตนเอง เนื่องจากการที่ผู้เรียนตั้งความประสงค์ไว้หรือสิ่งที่ผู้เรียนพยายามจะกระทำให้สำเร็จตามที่คาดหวัง เห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเองจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมในการเรียน และต้องการเป็นที่ยอมรับ จะทำให้เกิดความเพียรพยายาม ตั้งใจ สนใจในการเรียนรู้และมีความใฝ่เรียนรู้ในสิ่งนั้น

จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นนั้นมียปัจจัยประกอบหลายด้าน เช่น การกำหนดเนื้อหาสาระและกระบวนการจัดการเรียนรู้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การเลือกใช้บทเพลงไทยสมัยนิยมที่นักเรียนสนใจและได้รับความนิยมในกระแสสังคมให้เกิดซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน มีความตั้งใจ ความพยายาม ความกล้า และการทราบผลการประเมินเพื่อแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจแก่นักเรียนของครูผู้สอน รวมถึงตัวตนของนักเรียน โดยองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อผลการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรเพิ่มเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติดนตรีด้านความไพเราะของบทเพลง เพื่อให้ นักเรียนฝึกซ้อมรายละเอียดในการบรรเลงและสามารถบรรเลงได้ไพเราะมากกว่าการบรรเลงเพียงเพื่อให้เพลงจบลงเท่านั้น
2. ครูผู้สอนควรเสริมแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นนักเรียนร่วมกันระหว่างการเล่นและบทเพลงไทยสมัยนิยม
3. หากครูผู้สอนมีระยะเวลาในการทดลองมากขึ้น ควรให้นักเรียนฝึกปฏิบัติบทเพลงให้จบทั้งบทเพลง เพื่อการบรรเลงในรูปแบบจังหวะและทำนองที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการและเครื่องมือไปประยุกต์ใช้กับทักษะดนตรีด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมทักษะดนตรีในแต่ละด้าน

2. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีโดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมร่วมกับกิจกรรมด้านอื่น ๆ เช่น การทำงานเป็นทีม การเข้าสังคม การช่วยเหลือเพื่อน เป็นต้น
3. ควรศึกษาและสังเกตพฤติกรรมแรงจูงใจจากการปฏิบัติเครื่องดนตรีโดยใช้เพลงไทยสมัยนิยมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นข้อมูลและสามารถนำแนวคิด ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้สำหรับการวิจัยในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง

- นิรมล หนูนวงษ์, จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ และศิวะพร ภูพันธ์. (2565). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความใฝ่เรียนรู้ในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 39(105), 127-138.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2545). *จิตวิทยาการเรียนการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). เมธิพิสส์.
- พัชรลิตา อภิศวสวัตวงศ์, เฉลิมขวัญ สิงห์วี และธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน. (2565). การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของวิศวกรในบริษัทผลิตเครื่องมือแพทย์แห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 39(105), 150-160.
- พินิจ สังสัพพันธ์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- พิสิษฐ์ เอมดวง. (2562). *เพลงสมัยนิยมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- เพราพรรณ เปลียนภู. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). งานเอกสารและการพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ภริมา วินิจาสถิตยกุล และชนินันท์ แยมขวัญยืน. (2565). การเรียนรู้เชิงรุก: แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6(3), 921-933.
- วรรณวุฒิ วรรณากูณ. (2553). ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคโคที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภัชชา โพธิ์เงิน. (2554). *การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- สุภาพร คงดำ. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีไทยประเภทขิมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- อนงค์สุลักษณ์ ไยลลอ. (2555). *ดนตรีป๊อปกับพฤติกรรมของวัยรุ่นไทย: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].